Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta

Hallituksen esitys tartuntatautilain muuttamiseksi

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry pitää järkevänä hallituksen esityksen lähtökohtaa, jonka mukaan vahvistetaan paikallisten ja alueellisten viranomaisten mahdollisuuksia tehdä ennakoivia ja nopeita toimia koronaviruksen leviämisen estämiseksi. Arene ry pitää tärkeänä, että tarvittavat toimenpiteet kohdistetaan alueiden tartuntatautitilanteen mukaisesti. Näin vältytään kevään 2020 kaltaiselta tilanteelta, jolloin oppilaitoksia suljettiin maakunnissa, joissa ei tuolloin ollut tartuntoja ollenkaan.

Tartuntatautilain 58 §:n mukaan kunnan tartuntatautien toiminnasta vastaava toimielin voi päättää toimialueellaan muun muassa oppilaitosten ja päiväkotien sulkemisesta pykälässä tarkoitetuissa tartuntatautilanteissa. Aluehallintovirastoilla on oikeus tehdä vastaavat päätökset, kun ne ovat tarpeen usean kunnan alueella. Käytännössä tämä tarkoittaa etäopetukseen siirtymistä ja fyysisten opetustilojen sulkemista.

Koronaepidemian pitkittyessä ammattikorkeakoulut ovat tehneet rajoitustoimenpiteitä niin opiskeluun, tutkimukseen, muuhun työskentelyyn sekä ulkopuolisten henkilöiden tilojen käyttöön. Tiedossamme ei ole, että ammattikorkeakoulujen opetus- tai TKI-toiminnasta tai valintakokeista olisi lähtenyt tartuntaketjuja.

Koronaepidemian aikana opetus on järjestetty ns. hybridimallilla. Kampusten fyysisissä oppimisympäristöissä järjestetään vain välttämätöntä lähiopetusta. Muu opetus tapahtuu verkko-opetuksena ilman fyysistä kontaktia. Hybridimalli on mahdollistanut opetuksen ja TKI-toiminnan jatkamisen.

Ammattikorkeakoulujen valintakokeisiin kesäkuussa ja lokakuussa osallistui yhteensä noin 36 000 hakijaa. Kokeet järjestettiin usealle päivälle ja useaan tilaan hajautetusti ammattikorkeakoulujen kampuksilla terveysturvallisuutta koskevia OKM:n, THL:n ja Arenen ohjeita ja suosituksia noudattaen.

Ammattikorkeakoulut ovat koko koronan ajan pitäneet yllä yhteistä tilannekuvaa, jakaneet valtakunnallista tilannekuvaa sekä vaihtaneet tietoa keskenään tehdyistä ja suunnitelluista ammattikorkeakoulukohtaisista toimenpiteistä.

Tartuntatautilakiin esitetty määräaikainen pykälä 58 C antaa viranomaisille mahdollisuuden edellyttää oppilaitoksilta toimenpiteitä hygieniakäytänteisiin, tilojen ja pintojen puhdistamiseen ja riittävien etäisyyksien ylläpitämiseen liittyen.

Arenen mielestä esitys määräaikaiseksi 58 C pykäläksi tukee välttämättömän lähiopetuksen järjestämistä täydentämään etäopetusta, jotta opiskelijoiden on mahdollista saavuttaa tutkintojen edellyttämä osaaminen. Samoin esitys tukee tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan erikoistilojen käyttöä hygieniavaatimukset ja turvavälit huomioiden.

Arene pitää tärkeänä, että lakiesityksessä on tunnistettu eri koulutusasteiden väliset erot. Korkeakoulujen kampuksilla toimii useita eri tahoja, jotka vastaavat itse omista tiloistaan. Tämä on

tunnistettu lakiesityksessä. Samoin pidämme tärkeänä sen huomioimista, että täysi-ikäisillä korkeakouluopiskelijoilla on myös itsellään vastuu tarvittavista toimista (käsihygienia, turvavälit). Tältä osin korkeakoulutus poikkeaa esimerkiksi peruskouluista ja varhaiskasvatuksesta.

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry

Mervi Vidgrén
puheenjohtaja

Petri Lempinen
toiminnanjohtaja